

Skriftlig innspill til utdannings- og forskningskomiteen

Universell utforming av digitale læremidler. Kap. 220 Post 70

Mange skolebarn mangler tilgjengelige digitale læremidler og utsettes for en skolehverdag de ikke har mulighet til å mestre. Blinde, synshemmede, dyslektikere, hørselshemmede og elever med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon utgjør mellom 5 -10 prosent av alle skolebarn. En rapport fra Oslo Economics (2022) viser at de aller fleste læremidler fortsatt har betydelige avvik fra kravene. Universell utforming av digitale læremidler er en svært viktig sak for å forhindre utenforskap. Ombudet etterlyser tiltak slik at alle barn får lovpålagt grunnleggende opplæring.

- Ombudet etterlyser et nasjonalt godkjenningsorgan for å unngå læremidler som ikke oppfyller kravene til universell utforming.

Styrket seksualitetsundervisning. Kap. 225 Post 75 kap. og kap. 226 post 22

Ombudet støtter Sex og Politikk sin bekymring over manglende satsning på seksualitetsundervisning i budsjettet. Seksualitetsundervisning er ikke eksplisitt nevnt i verken budsjettforslaget fra Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- og familiedepartementet eller Kultur- og likestillingsdepartementet. Seksualitetsundervisning er kun nevnt to ganger i hele nasjonalbudsjettet, og det er i forbindelse med bistandsbudsjettet.

Dagens seksualundervisning har store svakheter knyttet til formidling av kropp, kjønn, seksuell orientering og identitet, og fokuserer i for liten grad på grensesetting, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Sex og samfunn sin rapport fra 2022 viser at hele 7 av 10 elever rapporterte at de ønsket seg mer seksualitetsundervisning i skolen og at nesten halvparten av elevene syntes ikke at kvaliteten på seksualitetsundervisningen i skolen var god. I tillegg mente kun 22 % av lærerne at kvaliteten på seksualitetsundervisningen var tilfredsstillende.

Å styrke seksualitetsundervisningen er et viktig tiltak blant annet for å følge opp Kvinnehelseutvalgets rapport og Voldtektutvalgets rapport.

- Ombudet ber om økte midler til tilskudd til organisasjoner som bidrar til seksualitetsundervisningen i skolen.
- Ombudet ber om kompetanseheving til de som jobber med seksualitetsundervisning i skolen.

Tilskudd til opplæring i kvensk og finsk. Kap. 225 Post 67

Tilskudd til opplæring i kvensk eller finsk er foreslått redusert med 181 000 kroner. Departementet foreslår å redusere beløpet fordi det er anslått færre elever som vil få opplæring i kvensk eller finsk. Stemmer fra det kvenske miljøet har forklart at nedgangen i elevtallet skyldes mangel på kvensklærere. Språk er en viktig kulturbærer

og opplæring i kvensk og finsk er et område kvener/norsk finner er særlig opptatt av. Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport foreslår blant annet en nasjonal satsing på gjennomgående språkopplæring for kvensk språk fra barnehagen til voksenopplæringen.

- Ombudet mener at tilskuddsordningen bør styrkes fremfor å reduseres.

Støtte til arbeid mot islamofobi og antisemittisme. Kap. 225

Det er økt risiko for at muslimer, jøder og andre grupper settes opp mot hverandre kjølvannet av konflikter og hendelser nasjonalt og internasjonalt. Ombudet har fått mottatt flere meldinger om at islamofobi og antisemittisme har økt i Norge.

- Ombudet anbefaler at man øker midler til organisasjoner og tiltak som hever kunnskapsnivået om disse gruppene, og som jobber mot islamofobi og antisemittisme.